

Opis przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wolsztyn na lata 2018 – 2028.

1. Założenia wstępne

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy przygotowana została na lata 2018 – 2028. Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 227 ust. 2 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku poz.2077) (dalej zwana Ustawą). Z brzmienia przepisu wynika, że prognozę należy sporządzić na czas nie krótszy niż okres na jaki przyjęto limity wydatków dla przedsięwzięć o których mowa w art. 226 ust. 3.

Do opracowania WPF wykorzystano dane historyczne dotyczące wykonania dochodów i wydatków za lata 2015-2017, bieżące dane związane z realizacją budżetu, założenia makroekonomiczne przyjęte w WPF, informacje o faktach dotyczących gospodarki finansowej, a także wiedzę o planowanych zamierzeniach wynikających z różnych dokumentów obowiązujących na terenie gminy.

Odległy czas prognozowania zwiększa ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie w odniesieniu do faktycznie uzyskanych. Zwracając uwagę na kroczący charakter prognozy, która corocznie będzie uaktualniana przyjęto następujące założenia:

- dla roku 2018 przyjęto wartości wynikające z projektu uchwały budżetowej,
- dla lat 2019-2020 przyjęto sposób prognozowania, poprzez indeksację o wskaźniki inflacji, dynamikę PKB oraz korekty merytoryczne,
- począwszy od roku 2021 dochody ogółem zaplanowane zostały w stałej wysokości.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości finansowania Gminy. Niestabilność i nieprzewidywalność cykli gospodarczych na rynkach światowych oraz w kraju nakazuje zachowanie szczególnej ostrożności dla prognoz długookresowych. Ponadto brak stabilnego odniesienia dla długofalowej polityki finansowej samorządu oraz znaczna zmienność budżetów gminy w ciągu ostatnich dziesięciu lat wymuszają określenie granicy rozwoju samorządu terytorialnego.

Dla prognozy w latach 2018-2028 przyjęto co następuje:

- poziom inflacji (mierzonej wskaźnikiem wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych – CPI) w badanym okresie:

	2018	2019	2020	2021	2022-2028
Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych – dynamika średnioroczna	2,30%	2,30%	2,50%	2,50%	2,50%

- poziom PKB w badanym okresie:

	2018	2019	2020	2021	2022-2028
Dynamika realna Produktu Krajowego Brutto	3,80%	3,80%	3,80%	3,60%	3,00%

Przy opracowaniu budżetu Gminy posłużono się wskaźnikami makroekonomicznymi w wielkościach prognozowanych w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa.

2. Prognoza dochodów

Prognozy dochodów dokonano przy następujących założeniach:

- w dochodach ogółem dokonano podziału na dochody majątkowe i bieżące.

W dochodach bieżących prognozowano w podziale na kategorie:

- podatki i opłaty lokalne (wyszczególniając podatki: od nieruchomości, rolny, leśny, od środków transportowych, od czynności cywilno-prawnych, od spadków i darowizn oraz opłaty: skarbowe, targowe, za zezwolenie na sprzedaż alkoholu oraz pozostałe podatki i opłaty),
- udział w podatkach centralnych budżetu państwa (wyszczególniając: udział w podatku dochodowym od osób fizycznych – PIT oraz udział w podatku dochodowym od osób prawnych – CIT),
- subwencje z budżetu państwa (wyszczególniając: subwencje: oświatową, wyrównawczą, równoważącą,
- dotacje (wyszczególniając dotacje: na zadania zlecone i powierzone, na zadania własne),
- pozostałe dochody bieżące (wyszczególniając m.in. dochody z kar i grzywien, opłat za przedszkola i stołówki szkolne, wpływy z usług i inne).

W dochodach majątkowych prognozowano w podziale na kategorie:

- dochody z majątku (wyszczególniając sprzedaż mienia oraz przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności),
- dotacje na inwestycje.

Wszystkie wymienione kategorie wybrane zostały na podstawie paragrafów klasyfikacji budżetowej. Kategorie dochodów bieżących prognozowano za pomocą wskaźników inflacji oraz wskaźnika dynamiki PKB. Posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii wskaźnik. Ponadto poszczególnym kategoriom nadano „wagi wskaźnika”. Waga zmiennej makroekonomicznej oznacza o jaki poziom wskaźnika z danego roku, indeksowana zostaje wartość na rok przyszły.

Dochody bieżące

Wysokość przyjętych w WPF dochodów bieżących na 2018 rok kształtuje się na poziomie planowanych dochodów na koniec roku 2017. Spowodowane jest to przede wszystkim większymi dotacjami z budżetu państwa na zadania zlecone i dofinansowanie zadań własnych. Dodatkowo bardzo często dotacje zwiększane są w trakcie roku budżetowego. W ramach dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące zaplanowano następujące rodzaje dochodów:

- dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej – na rok 2018 kwotę przyjęto zgodnie z informacją Wojewody Wielkopolskiego FB.I-3110.5.2017.8 z dnia 20 października 2017 oraz pisma Krajowego Biura Wyborczego DLS 3112-18/17 z dnia 24 października 2017 roku. Na lata następne nie planowano wzrostu dotacji w latach
- dotacje na zadania własne - na rok 2018 kwotę przyjęto zgodnie z informacją Wojewody Wielkopolskiego FB.I-3110.5.2017.8 z dnia 20 października 2017 roku.

Kwota dotacji zmieniać się będzie w trakcie roku budżetowego.

Subwencje na 2018 rok przyjęto w wysokości planowanej przez Ministra Finansów, pismem Nr ST3.4750.37.2017 z dnia 12 października 2017 roku określającego poszczególne kwoty subwencji. W kolejnych latach dochody w tej grupie oszacowano w oparciu o planowane wpływy w 2018 roku i obowiązujące przepisy.

Dochody z tytułu podatków i opłat oszacowano w oparciu o wskaźniki inflacji średniorocznej oraz dynamiki PKB z uwzględnieniem uwarunkowań własnych Gminy.

Dochody z podatków i opłat lokalnych zdominowane są przez podatek od nieruchomości. W 2018 roku oraz w latach kolejnych zakłada się kontynuowanie wzrostu trendu wpływów z tego źródła. Dochody z podatku od nieruchomości zostały oszacowane w oparciu m.in. o założone w kolejnych latach wskaźniki inflacji średniorocznej oraz dynamikę PKB oraz zostały skorygowane z uwzględnieniem uwarunkowań Gminy. W latach objętych prognozą założono wzrost wpływów, będący pochodną planowanego corocznego wzrostu stawek do poziomu planowanej inflacji, corocznego przyrostu podstawy opodatkowania (budynków mieszkalnych, budynków związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą) oraz zwiększenie ściągalności należności podatkowych.

Dochody z tytułu udziału w podatku od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) należą do najbardziej wrażliwych na zmiany w koniunkturze gospodarczej. Ministerstwo Finansów zaleca aby poziom dochodów z tytułu udziałów we wpływach z tych podatków prognozować w oparciu o wybrane wielkości makroekonomiczne podawane przez Radę Ministrów, takich jak: PKB, ceny towarów i usług, przeciętne wynagrodzenie, dostosowując je do sytuacji w gminie. Wpływy z tytułu udziału z podatku dochodowego od osób fizycznych przyjęto na rok 2018 w wysokości podanej przez Ministra Finansów. Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych zaplanowano w wysokości wpływów za 10 miesięcy roku bieżącego. Na lata 2019-2028 wpływy zaplanowano w oparciu o przewidywane wykonanie za 2017 rok, następnie przeszacowano o założone wskaźniki inflacji średniorocznej oraz dynamikę PKB. W prognozie założono niezmiennosc stawek podatkowych oraz niewielki wzrost wysokości udziału Gminy we wpływach.

Dochody majątkowe

Dochody o charakterze majątkowym prognozowano tylko dla terminów, które umożliwiły racjonalne przewidzenie kształtowania się wpływów z tych kategorii.

Wpływy ze sprzedaży majątku są determinowane koniunkturą w gospodarce. Ma to przełożenie na wielkość dochodów z tego tytułu. Dokonano oceny posiadanego przez Gminę mienia komunalnego przeznaczonego na sprzedaż. W latach 2018-2028 Gmina będzie prowadziła działania w zakresie racjonalnego wykorzystania majątku w celu uzyskania jak najlepszych efektów ekonomicznych. W 2018 roku przyjęto wartość szacunkową nieruchomości przeznaczonych na sprzedaż. Do sprzedaży przeznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem nieuciążliwej działalności gospodarczej w Powodowie, tereny przemysłowe w Powodowie, tereny pod zabudowę usługowo – przemysłową zgodnie z m.p.z.p. w Komorowie, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem nieuciążliwej działalności gospodarczej w Kębłowie, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe w Karpicku, tereny zabudowy mieszkaniowej w Obrze.

W związku z zainteresowaniem osób fizycznych nabywaniem działek pod budownictwo indywidualne założono, że sprzedaż działek będzie odbywać się w kolejnych latach.

W 2018 roku zaplanowano również wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności.

Po stronie dotacji na inwestycje zaplanowano wpływ dotacji celowych na pomoc finansową w kwocie 2.378.638,34zł.

Dochody wynikają m.in.:

- z pomocy otrzymanej z Województwa Wielkopolskiego przyznaną zgodnie z umową Nr 00274-6935-UM1510544/17 w związku z realizacją zadania pn. „Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 315 relacji Obra – Świętno” – kwota 833.902,-zł,
- z pomocy otrzymanej z Województwa Wielkopolskiego przyznaną zgodnie z umową Nr 00030-65150-UM1500037/16 w związku z realizacją zadania pn. „Budowa przydomowych

- oczyszczalni ścieków w miejscowościach Wola Dąbrowiecka, Barłożnia Wolsztyńska, Barłożnia Gościeszyńska, Ruchocki Młyn i innych poza aglomeracją - kwota 544.749,-zł,
- z dofinansowania przyznanego z WRPO 2014+ zgodnie z umową Nr RPWP.09.03.01-30-0011/17-00 na realizację zadania pn. „Przebudowa oraz rozbudowa przedszkola w m. Obra wraz z niezbędną infrastrukturą” – kwota 999.987,34zł.

3. Prognoza wydatków

Podobnie jak dochody, wydatki podzielono przy prognozowaniu na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych. Wydatki bieżące dodatkowo podzielone zostały na poszczególne działy klasyfikacji budżetowej, a wśród nich wyodrębniono wydatki z tytułu wynagrodzeń, pochodnych od wynagrodzeń i pozostałych wydatków bieżących. Ponadto w dziale 757 wyodrębniono wydatki związane z obsługą zadłużenia. W dziale 750 dodatkowo wyodrębniono kategorię wydatków związanych z funkcjonowaniem organów JST. Obejmują one wydatki rozdziału 75022 – Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu) oraz rozdziału 75023 – Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu).

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2018 przyjęto planowane kwoty w budżecie Gminy. W latach 2019-2028 wydatki bieżące, podobnie jak dochody wykazano w stałych kwotach, mając na celu rygorystyczne respektowanie zasady oszczędności zdefiniowanej w ustawie o finansach publicznych jako uzyskanie najlepszych efektów z danych nakładów. W wybranych działach dokonano korekt wydatków wynikających z racjonalnych przesłanek dotyczących kształtowania się wydatków w przeszłości przewidywać na przyszłość. Ponadto ze względu na rozpoczęte inwestycje należało zabezpieczyć środki na ich zakończenie, stąd wysoka kwota w planie wydatków majątkowych w roku 2019. W następnych latach należy zwiększyć wydatki związane z utrzymaniem infrastruktury Gminy Wolsztyn, tj. bieżące naprawy i remonty, zimowe i letnie utrzymanie dróg itp. Na rok 2018 wydatki ogółem zaplanowano w kwocie 130.354.238,31zł, w tym wydatki bieżące w kwocie 108.255.338,31 zł i majątkowe 22.098.900,00 zł. Wydatki na wynagrodzenia i pochodne od nich ustalono w oparciu o zawarte umowy oraz zakładany wzrost na poziomie 2%.

Wydatki związane z obsługą zadłużenia zostały wyliczone zgodnie z harmonogramem spłaty zobowiązań już zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia w badanym okresie.

4. Inwestycje (wydatki majątkowe)

Wydatki majątkowe w okresie objętym prognozą zostały rozpisane w załączniku nr 2 do projektu uchwały, gdzie ujęto przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym. W załączniku nie ujęto inwestycji, których okres realizacji nie przekroczy jednego roku.

W przedsięwzięciu 1.3.2.3 „Budowa i modernizacja ulic, chodników i ścieżek rowerowych na terenie miasta i Gminy Wolsztyn” ujęte są następujące inwestycje:

- Budowa ścieżki rowerowej relacji Obra – Świętno etap II,
- Budowa drogi gminnej w m. Nowy Widzim – odcinek 2.

5. Wynik budżetu, wynik z działalności operacyjnej (bieżącej)

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. W roku 2018 planuje się deficyt w wysokości 9.657.130,62zł, w roku 2019 r. w kwocie 661.385,00 zł oraz nadwyżki budżetowe w kolejnych latach, które przeznaczone będą na spłatę zobowiązań.

Wynik z działalności operacyjnej (bieżącej) jest pozycją bardzo istotną na skutek zapisu w art. 242 Ustawy – organ stanowiący nie może uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące

są wyższe od dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę z lat ubiegłych i wolne środki. Należy podkreślić, iż zgodnie z prognozą w całym badanym okresie nie ma zagrożenia naruszenia powyższego zapisu.

Zdolność do uzyskania dodatnich wyników operacyjnych jest ważna z punktu widzenia utrzymania wysokiego potencjału w zakresie absorpcji środków pochodzących z Unii Europejskiej oraz generowania odpowiednich środków na inwestycje w celu zapewnienia warunków finansowych dla realizacji zadań ujętych jako przedsięwzięcia w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Wolsztyn.

6. Przychody

W prognozowanym okresie po stronie przychodów ujęto środki pochodzące z planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Zaplanowane przyszłe nowe zobowiązania na lata 2018 - 2019 przeznaczone zostaną na pokrycie deficytu budżetu oraz spłatę zobowiązań. Zgodnie z prognozą w najbliższych latach planuje się zaciągnięcie zobowiązań:

- w roku 2018 na kwotę 14.208.678,62 zł,
- w roku 2019 na kwotę 6.173.828,00 zł.

7. Rozchody

Po stronie rozchodów w prognozowanym okresie przyjęto tylko przepływy związane ze spłatą rat kapitałowych zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Ostatnie raty kapitałowe, w badanym okresie zostały zaplanowane na rok 2028.

8. Relacja z art. 243. Ustawy o finansach publicznych

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku poz.2077) od 1 stycznia 2014 r. obowiązuje indywidualny wskaźnik zadłużenia dla samorządów. Według przepisów roczna wartość spłat zobowiązań i ich obsługa do planowanych dochodów nie może przekroczyć wskaźnika opartego na średniej arytmetycznej z obliczonych dla 3 ostatnich lat relacji dochodów bieżących, powiększonych o wpływy uzyskane ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem.

Po dokonaniu obliczeń, przyjęte w prognozie założenia zapewniają spełnienie wymogów Ustawy odnośnie relacji obsługi zadłużenia.

9. Podsumowanie

Przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy wartości w poszczególnych kategoriach zostały zaprognozowane, w ocenie osób sporządzających prognozę, w sposób bezpieczny. Przyjęty podział na kategorie wykorzystane do prognozowania zapewnia możliwe dokładne odwzorowanie tendencji historycznych w latach przyszłych. Dodatkowe korekty merytoryczne umożliwiają urealnienie prognozy w jak największym stopniu. Prognoza dochodów i wydatków w pierwszej fazie tworzenia prognozy pozwala na realne oszacowanie możliwości inwestycyjnych Gminy. Jednakże prognozowanie na tak długi okres zmniejsza realizm przyjmowanych kwot i obarczone jest dużym ryzykiem błędu.

Pomimo wspomnianych trudności, zgodnie z prognozą, zachowane zostaną wszelkie uregulowania wynikające z Ustawy, a odpowiedni margines bezpieczeństwa w przyjętych założeniach pozwala na spokojne prowadzenie polityki finansowej Gminy.

